

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PSICOLOGIA DE LA SALUT EN L'ÀMBIT DE LA DISCAPACITAT

Coordinació: DRAPER FONT, MERITXELL

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA DE LA SALUT EN L'ÀMBIT DE LA DISCAPACITAT			
Codi	14559			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OPTATIVA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	3			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	0.9		2.1
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	DRAPER FONT, MERITXELL			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català/Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DRAPER FONT, MERITXELL	meritxell.draper@udl.cat	2,5	
ROMERO MARTINEZ, ALICIA	alicia.romero@udl.cat	,5	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Obj.1 Conèixer i comprendre el concepte de DID (Discapacitat intel·lectual i del desenvolupament) en el context actual.

Obj.2 Conèixer els actuals serveis i recursos en l'atenció a les persones amb DID.

Obj.3 Conèixer i saber identificar les necessitats de les persones amb DID.

Obj.4 Conèixer la presentació dels trastorns mentals en les persones amb DID i el seu abordatge.

Obj.5 Conèixer els sistemes i estratègies d'intervenció dirigides a les característiques i necessitats de les persones amb DID i la seva aplicació.

Obj.6 Conèixer i comprendre les estratègies d'intervenció comunicativa.

Obj.7 Conèixer i comprendre el procés i les estratègies de intervenció del Suport Conductual Positiu i altres eines que ens facilita el model d'atenció centrada en la persona.

Obj.8 Aprendre a elaborar i desenvolupar un pla de intervenció.

Competències

COMPETÈNCIES BÀSIQUES:

CB7 Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

CB8 Ser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CB9 Saber comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'un mode clar i sense ambigüitats.

COMPETÈNCIES GENERALS:

CG1 Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguin cabuda els components biopsicosocials d'aquesta, d'acord amb les directrius establertes per l'OMS.

CG6 Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora continua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.

CG7 Saber comunicar i comunicar-se amb altres professionals, i dominar les habilitats necessàries per al treball en

equip i en grups multidisciplinaris.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE1 Mostrar habilitats de comunicació interpersonal i del maneig de les emocions adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics.

CE2 Redactar informes psicològics de forma adequada als destinataris

CE8 Conèixer en profunditat els diferents models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que d'ells se'n deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i els factors psicològics associats amb els problemes de salut.

CE9 Planificar, realitzar i, si és el cas, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per a establir l'avaluació dels mateixos.

CE10 Dissenyar, desenvolupar i si es dona el cas supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.

CE11 Executar activitats de promoció i d'educació per la salut psicològica individual i comunitària.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Conceptualització de la DID. (Xell Draper)
 - 1.1 Definició
 - 1.2 Classificació
 - 1.3 Diagnòstic
2. Models i serveis per l'atenció a les persones amb DID. (Xell Draper)
 - 2.1 El model de Qualitat de vida en les persones amb DID
 - 2.2 La Planificació Centrada en la Persona
 - 2.3 El Sistema de Suports
3. L'alteració de la conducta i la Salut Mental en les persones DID. (Xell Draper)
 - 3.1 Avaluació integral.
 - 3.2 El Suport Conductual Positiu. Tipus d'estratègies.
4. La reflexió en la intervenció des de l'ètica. (Xell Draper)
5. Discapacitat en la infància (Alicia Romero)
6. Treball amb famílies (Alicia Romero)
7. Envel·liment i DID. (Xell Draper)

Eixos metodològics de l'assignatura

El màster és en modalitat presencial, l'assignatura serà impartida per dues professores cada una d'elles proporcionarà els recursos necessaris i assignarà diferents tasques a realitzar pels alumnes, on es valorarà la reflexió crítica i la participació activa de l'alumne al llarg de les classes, posant en comú les tasques dutes a

terme.

Hi haurà diverses activitats a realitzar per part de l'alumnat que seran tingudes en compte en l'avaluació de l'assignatura així com la seva participació pel que fa a la **capacitat de reflexió**, de debat i **d'assimilació** de nous continguts. Les activitats que es duran a terme per aconseguir els diferents objectius d'aprenentatge seran de tres tipus: dirigides, supervisades i autònomes. En aquesta fase es podran utilitzar tots els materials complementaris i d'ampliació pertinents: documents, presentacions, vídeos, informacions obtingudes d'internet o bibliografia especialitzada, etc. Se'n derivaran activitats que caldrà penjar en l'apartat corresponent del Campus Virtual.

S'explicaran els continguts curriculars, fent les ampliacions o adaptacions necessàries segons criteri del professor/a, amb la intenció que s'assimilin els conceptes clau i s'adquireixin els coneixements suficients per portar-los a la pràctica. Es planteja aquesta com una assignatura essencialment pràctica i de debat. Es tracta que **l'alumnat participi i construeixi constantment**, la participació i el pensament reflexiu serà tingut en compte. Es poden dur a terme diferents tipus d'activitats, unes de caràcter individual, altres en parelles o grups petits i altres en gran grup.

A l'inici del curs s'explicarà aquest punt de forma més detallada.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUA:

En l'assignatura s'aplica l'avaluació continuada,

- Assistència a classe, participació activa i presentacions orals - 15%
- Elaboració i lliurament dins de les dates fixades de les activitats proposades bé siguin individuals o grupals - 20%.
- Un examen d'avaluació escrit - 25%
- Treball pràctic individual: 40%

L'entrega de totes les activitats es farà mitjançant la carpeta d'activitats del Campus Virtual.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

L'alumnat que tingui concedida l'avaluació alternativa:

- Un examen d'avaluació escrita - 50%
- Treball pràctic individual: 50%

L'entrega de les activitats es farà mitjançant la carpeta d'activitats del Campus Virtual. Es recomana als alumnes d'alternativa que contactin des de l'inici i estiguin pendents del campus virtual i les dates d'entrega.

REQUISITS PER APROVAR L'ASSIGNATURA TANT EN CONTINUA COM EN ALTERNATIVA:

L'assignatura quedarà aprovada amb una nota igual o superior al 50%.

Per tal de fer la mitjana de la nota final de l'assignatura s'ha d'obtenir com a mínim el 50% del valor de cada un dels elements d'avaluació per separat.

L'alumnat que hagi de realitzar recuperació d'alguna de les parts només podrà optar a una qualificació del 70% en aquelles parts que recuperi.

És un requisit la correcció lingüística de les proves escrites presentades.

Bibliografia i recursos d'informació

Actitud hacia las personas con discapacidad. Siglo Cero. Vo.42 (4), Núm. 240, 2011. FEAPS.

Barthélémy, C., Fuentes, J., Howlin, P., Van der Gaag, R., (2019). Personas con trastorno del espectro del autismo. Identificación, comprensión, intervención. Autismo Europa.

Bracho, C., & Serrano, M. G. (2008). La intervención social dirigida a la infancia con discapacidad. *Foro: Revista de Ciencias Jurídicas y Sociales*, (8).

Naciones Unidas (2006) Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat. Desembre 2006.

Ética, discapacidad intelectual y derechos humanos. Siglo Cero. Vol.42 (I), Núm. 237, 2011. FEAPS

Garrido, L., González, B., Guía de apoyo activo. No se trata de lo que haces sino cómo lo haces. Edita: Plena Inclusión.

Herrera, A. (2015). Narrativas de Madres acerca de las concepciones y prácticas del cuidado en la primera infancia con discapacidad y su incidencia en la calidad de vida en la localidad de San Cristóbal. *Revista CIFE: Lecturas de Economía Social*, 17(26), 6.

Huertas, J. A. D., Díaz, M. A. R., & Díaz, V. R. (2007). *Infancia y discapacidad*. Sociedad de Pediatría Social.

Mi Plan. Apoyo metodológico para la introducción de la planificación centrada en la persona. (2017). Edita Plena Inclusión.

Núñez, B. A., Rodríguez, L., & Lanciano, S. (2012). El vínculo fraterno cuando uno de los hermanos tiene discapacidad.

Planificación centrada en la persona. Experiencia de la Fundación San Francisco de Borja para personas con discapacidad intelectual. (2007). Cuadernos de Buenas Prácticas. Calidad FEAPS. Edita FEAPS.

Prizant, B.M., Fields-Meyer, T. (2015). Seres humanos únicos. Alianza editorial.

Ramos, J. (2018). Ética y salud mental. Ed. Herder

Rueda Quitllet, P., & Novell Alsina, R. (2021). Conductas que nos preocupan en personas con discapacidad intelectual y del desarrollo: ¿Qué debes saber? ¿Qué debes hacer?.

Scelles, R. (2006). La riqueza del vínculo fraterno. *Revista Síndrome de Down*, 23, 129-135.

Schalock, R.L., Gardner J.F., Bradley, V.J., (2007). Calidad de vida para las personas con discapacidad intelectual y otras discapacidades del desarrollo. (AAIDD). Colección FEAPS. Ed. IPACSA Madrid.

Schalock, R.L., Luckasson, R., Tassé, M.J. (2021). Discapacidad intelectual. Definición, diagnóstico, clasificación y sistemas de apoyo. (AAIDD, 12ª edición) (M.A.Verdugo y P.Navas, traductores). Hogrefe TEA Ediciones.

Sotelo, G. M. G., & Ávila, R. D. (2017). Un modelo para la educación global y transformadora, incluyente de la infancia con discapacidad. *Revista Internacional de Investigación en Educación Global y para el Desarrollo*, (11), 2.

Trastornos del Espectro Autista: evidencia científica sobre la detección, el diagnóstico y el tratamiento. Informes de Evaluación de Tecnologías Sanitarias (2022). Edita Ministerio de Sanidad del Gobierno Vasco.

Unicef. (2006). Convención sobre los Derechos del Niño.

Verdugo, M.A., Arias, B., Gomez, L.E., Schalock, R.L. Escala Gencat de Calidad de Vida. (2009). Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya.